

# SCRIPTA

---

**Numéro Scripta** : 8448

**Auteur(s)** : Honorius III [pape]

**Bénéficiaire(s)** : Soligny-la-Trappe, Notre-Dame de La Trappe (abbaye)

**Genre d'acte** : bulle

**Authenticité** : non suspect

**Datation** : 1224, 3 juillet

**Action juridique** : confirmation

**Langue du texte** : latin

## Analyse

Bulle d'Honoré III, pape, qui prend ladite abbaye sous la protection du Saint-Siège, en confirme les biens, et lui accorde plusieurs droits et privilèges.

## Tableau de la tradition

### Éditions principales

a. Charencey Hyacinthe (Comte de), *Cartulaire de l'Abbaye de Notre-Dame de la Trappe*, publié d'après le manuscrit de la Bibliothèque Nationale, Alençon, Renaut de Broise (Société historique et archéologique de l'Orne), 1889, Appendix, n° VII, p. 593-598.

Texte établi d'après a

Honorius Episcopus, Servus servorum Dei.

Dilectis filiis Abbati Monasterii de Trapa, ejusque fratribus tam præsentibus quam futuris, Regularem vitam professis in perpetuum.

Religiosam vitam eligentibus, apostolicum convenit adesse præsidium, ne forte cujuslibet temeritatis incursus, aut eos a proposito revocet, aut robur, quod absit, sacræ Religionis in fringat.

Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, et Monasterium Domus Dei de Trapa, in quo divino estis obsequio mancipati, sub Beati Petri et nostra protectione suscipimus, et præsentis scripti privilegio communitus. In primis siquidem statuentes ut Ordo monasticus qui secundum Deum et Beati Benedicti Regulam atque institutionem Cisterciensium fratrum in eodem Monasterio institutus esse dinoscitur perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.

Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona idem Monasterium impræsentiarum juste et canonice possidet, aut in futurum, concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblationes fidelium, seu aliis justis modis, prestante Domino, poterit adipisci firma vobis vestrisque successoribus et illibata permaneant. In quibus hæc proprie duximus exprimenda vocabulis.

Locum ipsum in quo præfatum Monasterium situm est cum omnibus pertinentiis suis ; Grangiam de La Gastine cum pertinentiis suis hic. Grangiam de Chesnehaudacre cum pertinentiis suis ; Grangiam de Haia cum pertinentiis suis ; Grangiam de Valle Hermerii cum pertinentiis suis ; Grangiam de Contrebis cum pertinentiis suis ; Grangiam de Leigniaco, cum pertinentiis suis ; Grangiam de Campis cum pertinentiis ; Grangiam de Maheru cum pertinentiis suis ; Grangiam de Boelaio cum pertinentiis suis ; Grangiam de Nocumento cum pertinentiis suis ; torcular de Valnoise cum pertinentiis suis ; torcular de Roillon, cum pertinentiis suis ; domum quam habetis apud Balon cum pertinentiis suis, et domum quam habetis apud Aquilam cum pertinentiis suis, cum pratis, vineis, terris, nemoribus, usuagiis et pascuis in bosco et plano, in aquis et molendinis, in viis et semitis, et omnibus aliis libertatibus et immunitatibus suis. Sane laborum vestrorum de possessionibus habitis ante consilium generale, ac etiam novalium

quæ propriis manibus aut sumptibus colitis, sive de ortis et virgultis, et piscationibus vestris vel de vestrorum animalium nutrimentis, nullus a vobis Decimas exigere vel extorquere præsumat. Liceat quoque vobis clericos vel laicos liberos et absolutos a sæculo fugientes ad conversionem recipere, et eos absque contradictione aliqua retinere.

Prohibemus insuper ut nulli fratrum vestrorum, post factam in Monasterio vestro professionem fas sit sine Abbatis sui licentia de eodem loco discedere, discedentem vero absque communium litterarum vestrorum cautione, nullus audeat retinere. Quod si quis retinere forte præsumpserit, licitum vobis sit in ipsos Monachos, vel conversos regularem sententiam promulgare.

Illud districtius inhibentes ne terras seu quodlibet beneficium Ecclesiæ vestræ collatum liceat alicui personaliter dari, sive alio modo alienari, absque consensu totius capituli, vel majoris aut sanioris partis ipsius. Si quæ vero donationes, vel alienationes aliter quam dictum est factæ fuerint, eas irritas esse censemus.

Ad hæc etiam prohibemus, ne aliquis Monachus, sive conversus sub professione vestræ domus astrictus, sive consensu et licentia Abbatis et majoris partis vestri capituli pro aliquo fide jubeat, vel ab aliquo pecuniam mutuo æcipiat ultra pretium capituli vestri providentia constitutum, nisi propter manifestam vestræ domus utilitatem.

Quod si forte præsumpserit, non teneatur conventus pro hiis aliquatinus respondere. Licitum præterea sit vobis in causis propriis, sive civilem, sive criminalem contineant questionem fratrum vestrorum testimoniis usi, ne pro defectu testium jus vestrum in aliquo valeat deperire.

Insuper, auctoritate apostolica inhibemus ne ullus Episcopus, vel alia quælibet persona ad synodos, vel conventus forenses vos ire, vel iudicio sæculari de propria vestra substantia, vel possessionibus vestris subjacere compellat, nec ad domos vestras causa Ordines celebrandi, causas tractandi, vel conventus aliquos publicos convocandi, venire præsumat, nec regularem Abbatis vestri electionem impediatur, aut de instituendo vel removendo eo qui pro tempore fuerit contra statuta Cisterciensis Ordinis se aliquatenus intromittat.

Si vero Episcopus in cujus parochia domus vestra fundata est cum humilitate et devotione qua convenit requisitus substitutum Abbatem benedicere, et alia quæ ad officium episcopale pertinent vobis conferre renuerit, licitum sit eidem Abbati, si tamen sacerdos fuerit, proprios novitios benedicere, et alia quæ ad officium suum pertinent exercere, et vobis omnia ab alio Episcopo percipere, quæ à vestro fuerint indebito denegata. Illud adjicientes ut in recipiendis professionibus quæ a benedictis vel benedicendis Abbatibus exhibentur, ea sint Episcopi forma et expressione contenti quæ ab origine Ordinis noscatur instituta, ut scilicet Abbates ipsi salvo Ordine suo profiteri debeant, et contra statuta Ordinis sui, nullam professionem facere compellantur. Pro consecrationibus vero altarium vel ecclesiarum, sive pro Oleo sancto, vel quolibet alio ecclesiastico sacramento, nullus a vobis, sive optentu consuetudinis, vel alio quolibet modo quicquam audeat extorquere: sed hæc omnia gratis vobis Episcopus Diocesanus impendat. Alioquin liceat vobis quecumque malueritis catholicum adire Antistitem gratiam et communionem apostolicæ Sedis habentem, qui nostra fretus auctoritate vobis quod postulatur impendat. Quod si sedes Diocesani Episcopi forte vacaverit, interim omnia ecclesiastica sacramenta a vicinis Episcopis accipere libere et absque contradictione positus; sic tamen ut ex hoc in posterum propriis Episcopis nullum præjudicium generetur. Quia vero interdum priorum Episcoporum copiam non habetis, si quem Episcopum Romanæ Sedis, ut diximus, gratiam et communionem habentem, et de quo plenam notitiam habeatis, per vos transire contigerit, ab eo benedictiones vasorum et vestium, consecrationes altarium, ordinationes Monachorum, auctoritate apostolicæ Sedis recipere valeatis.

Porro, si Episcopi, vel alii Ecclesiarum rectores, in Monasterium vestrum, vel personas inibi constitutas, suspensionis, excommunicationis vel interdicti sententia promulgaverint, sive etiam in mercenarios vestros, pro eo quod Decimas, sicut dictum est non persolvitis, sive aliqua occasione eorum quæ ab apostolica benignitate vobis indulta sunt, seu benefactores vestros, pro eo quod aliqua vobis beneficia vel obsequia ex caritate præstiterint, vel ad laborandum adjuverint in illis diebus in quibus vos laborastis et alii feriantur eandem sententiam protulerint, ipsam tanquam contra Sedis apostolicæ indulta prolatam duximus irritandam. Nec litteræ illæ firmitatem habeant quas tacito nomine Cisterciensis Ordinis, et contra tenorem apostolicorum privilegiorum constiterit impetrari. Præterea, cum commune interdictum terræ fuerit, liceat vobis nichilominus in vestro Monasterio exclusis excommunicationi et interdictis divina officia celebrare.

Paci quoque et tranquillitati vestræ, paterna in posterum sollicitudine providere volentes, auctoritate apostolica prohibemus ut infra clausuras locorum seu Grangiarum vestrarum nullus rapinam, seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem temere capere vel interficere, seu violentiam audeat exercere.

Præterea, omnes libertates et immunitates, a prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus Ordini vestro concessas, necnon libertates et exemptiones sæcularium exactionum a Regibus et Principibus, vel aliis fidelibus rationabiliter vobis indultas auctoritate apostolica confirmamus, et præsentis scripti privilegio communimus. Decernimus ergo, ut nulli Omnino hominum liceat præfatum Monasterium temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre ; vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare ; sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva Sedis apostolicæ auctoritate.

Si qua igitur in futurum ecclesiastica sæcularisve persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire temptaverit, secundo tertiove commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui careat dignitate, reamque se divino judicio existere de perpetua iniquitate cognoscat, et a sacratissimo Corpore ac Sanguine Dei et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ subjaceat ultioni.

Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatinus et hic fructum bonæ actionis percipiant et apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant.

Amen. Amen. Amen.

Ego, Honorius, catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego, Nicolaus Tusulanus Episcopus.

Ego, Stephanus, basilicæ duodecim Apostolorum presbyter Cardinalis.

Ego Thomas, tituli Sanctæ Sabinæ presbyter Cardinalis.

Ego, Octavianus, Sanctorum Sergii et Bachi Diaconus Cardinalis.

Ego, Stephanus, Sancti Adriani Diaconus Cardinalis.

Datum Reate per manum Magistri Guidonis, Domini Papæ Notarii, V Nonas Julii. Indictione XIII, Incarnationis Dominicæ anno MCCXXIV Pontificatus vero Domini Honorii Papæ tertii anno nono.